

Návrh štruktúry Stratégie

1. Úvod

Podstatné je si uvedomiť, že jedinou cestou k udržateľnému rozvoju slovenskej spoločnosti je radikálna zmena postoja k výskumu, vývoju a inováciám (VVI). Iba tvorba nových poznatkov a ich predaj či už formou licencií alebo v nových výrobkoch, technológiách, postupoch, službách dokáže vytvárať vyšší rast príjmov v porovnaní s rastom nákladov a zabezpečiť tak verejné zdroje potrebné na zvyšovanie kvality života. Investície do VVI je nutné chápať ako významné prorastové opatrenie, zvyšujúce konkurencieschopnosť v európskom a celosvetovom meradle, zamestnanosť vo vysokokvalifikovaných odvetviach a tým aj životnú úroveň občanov Slovenska.

Potrebná je predovšetkým dlhodobá, predvídateľná a teda stabilná podpora týchto oblastí. **Je absolútne nevyhnutné vytvoriť stabilné systémové opatrenia na podporu tvorby a využívania nových poznatkov vo výskume, vývoji a inováciách,** ktoré je výhodné rozlíšiť, pretože potrebujú principiálne odlišné spôsoby práce, podpory a hodnotenia.

Poznamenávame, že číselné údaje uvedené v ďalšom texte budú ešte expertne preverené, ako aj realnosť ich dosiahnutia, vrátane definovania nástrojov pre ich splnenie.

2. Východiská a vízia

V rámci stratégie Európa 2020 sa inteligentná špecializácia javí ako kľúčový prvok pre inovačné politiky. Výskumnú a inovačnú stratégiu pre inteligentnú špecializáciu možno definovať ako integrovanú stratégiu, ktorá:

- 1) stavia na schopnostiach, zručnostiach a konkurenčných výhodách krajiny a potenciáli pre jej excelentnosť,
- 2) načrtáva opatrenia na stimuláciu súkromných investícií do výskumu a vývoja,
- 3) podporuje komplexné zapojenie zainteresovaných strán,
- 5) zahŕňa monitorovacie a hodnotiace systémy.

Vízia

Slovensko by malo do roku 2020 patriť medzi 15 najinovatívnejších krajín EÚ 27
(merané cez sumárny inovačný index)

3. Ciele

- **Definícia kľúčových faktorov tvoriacich sumárny inovačný index (MH SR)**

Čiastkové ciele:

- do roku 2020 bude 14 % pracovnej sily (súčasný priemer EÚ) Slovenska zamestnaných v poznatkovo intenzívnych aktivitách

- vytvoriť podmienky pre rast doma vytvorenej pridanej hodnoty na celkových exportoch o 5% oproti súčasnému stavu do roku 2020. Je potrebné vytvárať podmienky pre vznik malých a stredných podnikov (MSP), zvyšovanie ich technologickej úrovne, podporovať vznik výskumných a vývojových oddelení v MSP.
- zvýšiť podiel súkromných zdrojov do roku 2020 na celkových výdavkoch na VVI pri zachovaní minimálne súčasného podielu verejných zdrojov na celkových výdavkoch na VVI tak, aby podiel verejných a súkromných zdrojov bol 1:2, pri celkových výdavkoch na VVI minimálne vo výške 1,2 % HDP.
- zvýšiť podiel inovujúcich podnikov (in house) na celkovom počte podnikov z 21,8% (podľa najnovšieho Scoreboardu za rok 2012) na 30% v roku 2020.
- do roku 2020 dosiahnuť HDP Slovenska v parite kúpnej sily 80 % priemeru EÚ

4. Analytická časť

Harmonogram prípravy Výskumnej a inovačnej stratégie pre inteligentnú špecializáciu

Termín	Výstup
3.4.2013	Stretnutie k nastaveniu systému riadenia vrátane základných princípov analýzy vládneho prostredia VVI a prehodnotenie cieľov Stratégie za účasti relevantných rezortov
9.4.	Predloženie štruktúry a harmonogramu Stratégie do Rady vlády SR pre VTÍ
15.4.	Dopracovanie analytickej časti: ekonomická analýza/inovačného prostredia, analýza výskumnej infraštruktúry, analýza vysokého a stredného školstva s prepojením na potreby výskumu, vývoja a inovácií, vypracovanie scenárov pre perspektívne oblasti VaV (SAV), analýza vládneho prostredia
17.4.	Stretnutie k analytickej časti Stratégie a SWOT
24.4.	Stretnutie k SWOT
30.4.	Verzia 0.0 Stratégie (zabezpečenie prekladu)
6.5.	Rokovania s jednotlivými skupinami: SRK, zamestnávateľia (AZZZ, RUZ, SOPK, K500), VÚC
po 10.5.	Zabezpečenie účasti zahraničných expertov na Slovensku
31.5.	Verzia 1.0 Stratégie (zabezpečenie prekladu)
	Zaradenie materiálu na MPK a verejnú diskusiu
12.6. – 13.6.	Workshop pre odbornú verejnosť (aj za účasti zahr. expertov)
13.6. – 24.6.	Prerokovanie dokumentu (Verzia 1.0 Stratégie) v Rade vlády SR pre VTÍ
24. – 28.6.	Prerokovanie dokumentu v Rade vlády SR pre Partnerskú dohodu
september	Rokovanie vlády SR

Konkrétne obsahové spresnenie k niektorým ťažiskovým oblastiam:

SWOT analýza

MŠVVaŠ SR, MH SR a SAV aktualizujú návrh, konečná verzia po expertnej diskusii

štrukturovať podľa analytickej časti, nadviazať s návrhom oblastí podpory

Identifikácia najdôležitejších problémov – spresní sa po SWOT analýze

- Postoj verejnosti a tým implicitne aj decíznej sféry k významu vedy, výskumu a inováciám pri zvyšovaní kvality života spoločnosti.
- Prijať opatrenia, ktoré pomôžu udržateľnému rastu kvalitnej vedeckej a výskumnej základne na Slovensku, aby bola schopná riešiť aktuálne spoločenské výzvy a efektívne pomáhať inovačným potrebám priemyslu a služieb
- Zmeniť charakter slovenskej ekonomiky s cieľom výrazne zvýšiť podiel podnikov využívajúcich vlastné (neimportované) inovácie výrobkov, technológií, resp. postupov vo svojich produktoch
- Vytvoriť podmienky na riešenie súčasných a budúcich problémov spoločnosti (spoločenské výzvy) vlastnými silami (zvýšiť podiel orientovaného výskumu, podporiť rozvoj excelentnej vedy)
- Nízky podiel súkromných zdrojov na VVI

Zlepšiť spoluprácu medzi poskytovateľmi poznatkov a ich prijímateľmi v rámci všetkých odvetví

- Prijať opatrenia na zlepšenie ochrany duševného vlastníctva, a tým zlepšenia jeho prínosov pre spoločnosť v prípade dlhodobého využívania domácimi subjektmi, resp. pri transferoch do zahraničia

5. Strategická časť

5.1 Definovanie oblastí inteligentnej špecializácie – na základe analýz predložených MŠVVaŠ SR MH SR a SAV sa budú ešte došpecifikovávať

A. Zabezpečenie trvalej konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky, najmä priemyselnej výroby a na ňu nadväzujúcich služieb

B. Zabezpečenie kvality života spoločnosti, ktorá nemusí byť vždy spojená s ekonomickou výkonnosťou

C. Vybudovanie VaV infraštruktúru schopnej riešiť súčasné a budúce spoločenské problémy (výzvy) pokiaľ možno vlastnými silami a zabezpečenie jej udržateľnosti

5.2 Definovanie základných oblastí podpory – zhoda rezortov a ostatných účastníkov doterajšej diskusie

V zmysle vyššie uvedeného je Stratégia VVI členená do 4 základných oblastí podpory:

Oblasť 1: Podpora excelentného výskumu, principiálne orientovaného na tvorbu nových originálnych poznatkov. Horizontálne je excelentný výskum priamo spojený

s výskumom a vývojom tým, že posilňuje jeho excelentnosť a napomáha jeho dynamike a kreativite.

- Oblasť 2:** Podpora výskumu a vývoja orientovaného do priemyslu a spoločnosti (Materiálový výskum, výskum nových materiálov, nanotechnológie; Informačné a komunikačné technológie; Biomedicína a biotechnológie; Priemyselné technológie (doprava, strojárstvo, elektrotechnika); Ochrana životného prostredia, poľnohospodárstvo, kvalita potravín; Udržateľná energetika a energie; Spoločenské a humanitné vedy), zameraného na získavanie nových poznatkov s cieľom riešiť výskumné problémy v prioritných oblastiach, ktoré v spolupráci s priemyslom a spoločnosťou definuje vláda Slovenskej republiky
- Oblasť 3:** Podpora aplikovaného výskumu a vývoja iniciovaného priemyslom, ako činnosti principiálne zameranej na riešenie konkrétne definovaných problémov s využitím vedeckých poznatkov, o ktoré majú v rámci svojich aktivít záujem konkrétne priemyselné subjekty
- Oblasť 4:** Podpora inovácií, s cieľom zvýšenia konkurencieschopnosti inovátora s následným pozitívnym efektom pre spoločnosť (zvýšenie pridanej hodnoty, nárast objemu výroby alebo služby, tvorba kvalifikovaných pracovných miest, a pod.)

5.3 Definícia nástrojov a foriem podpory – budú navrhnuté na základe výstupu SWOT analýzy

5.4 Horizontálne priority – budú dopracované na základe nástrojov a foriem podpory a SWOT analýzy

Horizontálne priority definujú merateľné ukazovatele výsledku a dopadu. Sú prierezové cez všetky vertikálne opatrenia a zabezpečujú ich synergiu. Pre každé opatrenie budú špecificky určené minimálne požadované kritéria ukazovateľov horizontálnej priority.

6. Systém riadenia a implementácie

Stretnutie k tomuto veľmi dôležitému bodu bude po prerokovaní materiálu Radou vlády pre VTI.

7. Financovanie

Bude premietnuté do reálnych hodnôt agregovane za jednotlivé priority a ďalej rozpracované v akčných plánoch.

8. Monitorovanie, hodnotenie, kontrola

Bude dopracovaná na základe vypracovaných predchádzajúcich bodov.